

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 53/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. R., bytom I., pre namietané porušenie jej základných práv zaručených čl. 15 ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 39 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní o návrhu sťažovateľky na začatie konania z 13. apríla 2004, postupom prezidenta Slovenskej republiky týkajúcim sa žiadosti sťažovateľky o pomoc, diskrimináciou zo strany Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava, v súvislosti s konaním o poskytovaní dávky v hmotnej núdzi a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. 1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2004 doručená sťažnosť Ing. M. R., bytom I. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv zaručených čl. 15 ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 39 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“). Na základe výzvy ústavného súdu z 11. januára 2005 doplnila sťažovateľka svoju sťažnosť podaním z 23. januára 2005.

1. 2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti z 8. decembra 2004 uviedla, že 13. apríla 2004 podala na Krajskom súde v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) žalobu, o ktorej krajský súd do podania sťažnosti ústavnému súdu „*nekonal*“. Dobu, ktorá uplynula od podania žaloby krajskému súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu, v ktorej krajský súd o návrhu sťažovateľky na začatie konania nerozhodol, považuje sťažovateľka za „*neprimerane dlhú*“ vzhľadom na závažnosť predmetu konania.

1. 3. Sťažovateľka namietala taktiež porušenie svojich základných práv diskrimináciou vyplývajúcou z nerealizovania zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 599/2003 Z. z.“) zo strany príslušných štátnych orgánov, v dôsledku čoho nemohla v období mesiacov február 2004 až apríl 2004 poberať aktivačný príspevok, aj keď príslušnú žiadosť (o zaradenie do aktivačnej činnosti) podala už 4. februára 2004. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava, nebol počas obdobia troch mesiacov spôsobilý vytvoriť predpoklady na realizáciu činností podľa § 12 ods. 4 písm. b) a c) zákona č. 599/2003 Z. z., účasť na ktorých je podmienkou vzniku nároku občana v hmotnej núdzi evidovaného v evidencii uchádzačov o zamestnanie na aktivačný príspevok. V dôsledku uvedeného prišla sťažovateľka, ktorej bolo umožnené zapojiť sa do uvedených činností až od mája 2004, o 3 000 Sk. Ustanovenie § 12 ods. 4 písm. a) zákona č. 599/2003 Z. z. pritom sťažovateľku ako osobu, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, priamo diskriminačne vylučovalo z možnosti získať aktivačný príspevok zvyšovaním si kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia.

1. 4. Sťažovateľka uviedla, že vzhľadom na svoju ťaživú sociálnu situáciu sa opakovane obrátila na prezidenta Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) so žiadosťou o pomoc pri zabezpečení bytu. Prezident na žiadosť sťažovateľky nereagoval. Sťažovateľka namieta, že občanom rómskeho etnika po zhromaždení pred prezidentským palácom

v decembri 2003, na ktorom mali požadovať zabezpečenie bytov „... *hlava štátu vyhovela. Mne neodpovedal na dva listy*“. Sťažovateľka namieta na základe týchto tvrdení diskrimináciu postupom prezidenta.

1. 5. Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv diskrimináciou zo strany Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie“) nevyplatením dávok pomoci v hmotnej núdzi v období mesiacov marec 2004 až máj 2004 v dôsledku podania odvolania proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava, č. 04/06750-008 z 10. marca 2004, ktoré bolo na základe uvedeného odvolania Ústredím zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Sťažovateľka namieta, že v dôsledku toho, že sa „*opovážila*“ odvolať, neboli jej spolu s maloletou dcérou poskytnuté v období mesiacov marec 2004 až máj 2004 dávka a príspevky v hmotnej núdzi „... *čím bola narušená kontinuita zabezpečenia zákl. životných podmienok, čo je neprípustné v demokratickej spoločnosti...*“, a sťažovateľka bola podľa jej názoru diskriminovaná v porovnaní s osobami, ktoré sú v hmotnej núdzi, ale proti rozhodnutiu o priznaní dávky a príspevkov v hmotnej núdzi sa neodvolali. V doplňujúcom podaní k sťažnosti z 23. januára 2005 namietala, že k uvedenej situácii dochádza opäť od októbra 2004 v dôsledku odkladného účinku odvolania, ktoré podala proti ďalšiemu rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava.

1. 6. Sťažovateľka namietala taktiež porušenie svojich základných práv diskrimináciou spočívajúcou v nemožnosti nájsť si prácu podľa nej kvôli tomu, že nie je členkou žiadnej politickej strany, a diskrimináciu v porovnaní s osobami odsúdenými na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody, ktorým podľa nej štát poskytuje (z hľadiska výšky nákladov na zabezpečenie ich životných potrieb vo výkone trestu) vyššiu pomoc ako sťažovateľke a jej dieťaťu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti doručenej ústavnému súdu navrhla, aby nálezom vyslovil porušenie jej základných práv a slobôd označených v sťažnosti, ako aj základných práv a slobôd jej maloletej dcéry a priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 000 Sk.

K sťažnosti pripojila sťažovateľka aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

2. 1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2. 2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku neprimeranej doby prerokovania jej návrhu na začatie konania podaného na krajskom súde 13. apríla 2004. Dobu, ktorá uplynula od jeho podania krajskému súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu (osem mesiacov), v ktorej krajský súd o návrhu sťažovateľky na začatie konania nerozhodol, považuje sťažovateľka za „*neprimerane dlhú*“ vzhľadom na závažnosť predmetu konania.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno postup krajského súdu v predmetnom konaní v období od nápadu veci na krajský súd (13. apríla 2004) do 1. júla 2004, keď nadobudol účinnosť zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) kvalifikovať ako postup porušujúci čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. dovtedajšiu dobu prerokovania predmetnej veci (približne dva a pol mesiaca) označiť za neprimeranú v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 druhej vety zákona č. 514/2003 Z. z. za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk (ods. 1). V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (ods. 2).

Od účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., teda od 1. júla 2004, má sťažovateľka k dispozícii účinné prostriedky nápravy na ochranu ňou označených práv zaručených v ústave a v dohovore v zmysle ustanovení § 3, § 9, § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Ich využitím môže sťažovateľka v prípade uznania opodstatnenosti jej tvrdení dosiahnuť uznanie porušenia jej práv, ochrany ktorých sa domáha v súčasnosti v konaní pred ústavným súdom, ako aj nápravu vo forme náhrady škody zahŕňajúcej aj nemajetkovú ujmu (§ 17 zákona č. 514/2003 Z. z.) či už prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky alebo príslušného všeobecného súdu (§ 4, § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka disponuje od 1. júla 2004 dostupným a účinným prostriedkom nápravy ňou namietaného porušenia označených základných práv a slobôd, o ktorom je v konečnom dôsledku oprávnený rozhodnúť všeobecný súd. Vzhľadom na princíp subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), nie je vo vzťahu k predmetnému konaniu v období po 1. júli 2004 daná právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2. 3. Sťažovateľka namietala taktiež porušenie svojich základných práv diskrimináciou zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava, vyplývajúcou z nerealizovania zákona č. 599/2003 Z. z., v dôsledku čoho nemohla v období mesiacov február 2004 až apríl 2004 poberať aktivačný príspevok.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota

sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom uviedla, že k zásahu do jej základných práv dochádzalo v období mesiacov február 2004 až apríl 2004. Skutočnosti, na základe ktorých sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv, jej boli evidentne známe už v tomto období. Na ústavný súd sa však obrátila až 8. decembra 2004 (podanie sťažnosti na pošte), teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo základných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

V čase, keď sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv, ako aj ochrany práv jej maloletej dcéry na ústavnom súde podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo potrebné rozhodnúť o odmietnutí sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základných práv sťažovateľky a jej maloletej dcéry diskrimináciou vyplývajúcou z nerealizovania zákona č. 599/2003 Z. z. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviskom Ilava, pre oneskorenosť.

2. 4. Obdobný záver je potrebné vyvodiť aj vo vzťahu k sťažovateľkou namietanej diskriminácii zo strany Ústredia nevyplatením dávok pomoci v hmotnej núdzi v období mesiacov marec 2004 až máj 2004 v dôsledku odkladného účinku odvolania podaného sťažovateľkou proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava, č. 04/06750-008 z 10. marca 2004 (bod 1.5 tohto rozhodnutia).

Pokiaľ sťažovateľka v doplňujúcom podaní k sťažnosti z 23. januára 2005 namietala, že k uvedenej situácii dochádza opäť od októbra 2004 v dôsledku odkladného účinku odvolania podaného sťažovateľkou proti ďalšiemu rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava (zrejme má ísť o odvolanie sťažovateľky proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracoviska Ilava, č. 04/09134-002 zo 4. novembra 2004 – sťažovateľka to vo svojich podaniach presne nešpecifikuje a kópiu odvolania z októbra 2004 ústavnému súdu nepredložila), poukazuje ústavný súd na § 25 ods. 1 zákona č. 599/2003 Z. z., podľa ktorého sa na konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 55 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak, včas podané odvolanie má odkladný účinok.

Ustanovenia zákona č. 599/2003 Z. z. neobsahujú osobitnú právnu úpravu vylučujúcu odkladný účinok podaného odvolania proti rozhodnutiu v konaní o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami (na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy konania o poskytovaní dávok sociálnej pomoci - § 92 ods. 8 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov platnom a účinnom do 31. decembra 2003).

Ústavná sťažnosť je osobitným právnym prostriedkom nápravy, na základe ktorého poskytuje ústavný súd ústavnú ochranu fyzickým osobám alebo právnickým osobám pred neoprávnenými zásahmi orgánov verejnej moci majúcimi podobu právoplatného rozhodnutia, opatrenia či charakter iného zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľov (napr. procesného postupu alebo nečinnosti orgánu verejnej moci v konaní), ak o ochrane týchto práv nerozhoduje všeobecný súd a sťažovateľ ju nedosiahol ani po vyčerpaní účinných a dostupných právnych prostriedkov nápravy, na uplatnenie ktorých ho oprávňoval zákon.

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv, vychádzal ústavný súd zo znenia čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy (vrátane práva na pomoc v hmotnej núdzi) sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Z argumentácie obsiahnutej v tejto časti sťažnosti nevyplýva príčinná súvislosť namietaného porušenia základných práv sťažovateľky, prípadne jej maloletej dcéry s protizákonným rozhodnutím, opatrením, procesným postupom či iným konaním, resp. opomenutím konkrétneho orgánu verejnej moci.

Sťažnosť sťažovateľky v tejto časti neobsahovala údaje, z ktorých by vyplývala možnosť preukázania, po jej prípadnom prijatí na ďalšie konanie, že porušením zákona zo strany konkrétneho orgánu verejnej moci došlo k zásahu do označených základných práv sťažovateľky, proti ktorému nedisponovala žiadnym účinným a dostupným právnym prostriedkom nápravy.

Sťažnosť sťažovateľky preto ústavný súd v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. 5. Sťažovateľka namietala taktiež diskrimináciu postupom prezidenta tvrdiac, že vzhľadom na svoju ťaživú sociálnu situáciu sa na neho opakovane obrátila so žiadosťami o pomoc pri zabezpečení bytu (ústavnému súdu predložila sťažovateľka kópie dvoch listov adresovaných prezidentovi z 26. marca 2003 a z 3. januára 2004, v ktorých žiada o pomoc pri nájdení zamestnania). Prezident na žiadosť sťažovateľky nereagoval. Sťažovateľka namieta, že občanom rómskeho etnika po zhromaždení pred prezidentským palácom v decembri 2003, na ktorom mali požadovať zabezpečenie bytov, „...*hlava štátu vyhovela*“. Sťažovateľka namieta, že takýto postup predstavuje jej diskrimináciu z dôvodu rasy.

Sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti zjavne neopodstatnená. Ústava ani právne predpisy nižšej právnej sily nepriznávajú prezidentovi súdne alebo administratívne kompetencie v oblasti individuálnej ochrany základných práv.

Ústavné právomoci prezidenta (čl. 102 ods. 1 ústavy) nezahŕňajú oprávnenia, a teda ani povinnosti hlavy štátu v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti. Žiadosti, resp. podania sťažovateľky teda nemohli založiť právnu povinnosť prezidenta vo veci konať. Prípadná nečinnosť prezidenta, tak ako ju namieta sťažovateľka, preto nemohla viesť k porušeniu jej základných práv a slobôd. Pokiaľ sťažovateľka v tejto súvislosti tvrdí, že na základe verejného protestného zhromaždenia určitej skupiny osôb prezident vyvinul iniciatívu u príslušných orgánov štátu v záujme riešenia konkrétneho spoločenského problému (napr. politického, hospodárskeho alebo sociálneho charakteru), poukazuje ústavný súd na skutočnosť, že ide o politický rozmer výkonu ústavnej funkcie prezidenta (vykonávanej v zmysle čl. 101 ods. 1 tretej vety ústavy podľa svedomia a presvedčenia prezidenta), za ktorý nesie hlava štátu politickú zodpovednosť vo vzťahu k občanom prostredníctvom inštitútu volieb prezidenta. Z uvedenej skutočnosti nemožno vyvodit' záver o porušení základných práv sťažovateľky diskrimináciou.

Sťažnosť sťažovateľky preto ústavný súd v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. 6. Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv aj diskrimináciou spočívajúcou v nemožnosti nájsť si prácu podľa nej kvôli tomu, že nie je členkou žiadnej politickej strany, a diskrimináciu v porovnaní s osobami odsúdenými na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody, ktorým podľa nej štát poskytuje (z hľadiska výšky nákladov na zabezpečenie ich životných potrieb vo výkone trestu) vyššiu pomoc ako sťažovateľke a jej dieťaťu.

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho

základných práv alebo slobôd konkrétnym rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď., pozri tiež bod 2. 4 odôvodnenia tohto rozhodnutia).

Pokiaľ takéto konkrétne skutočnosti v argumentácii sťažovateľa obsiahnuté nie sú, ústavný súd sťažnosť odmietne (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv, vychádzal ústavný súd zo znenia čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy (t. j. vrátane práva na prácu a práva na pomoc v hmotnej núdzi) sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Z argumentácie obsiahnutej v tejto časti sťažnosti nevyplýva príčinná súvislosť namietaného porušenia základných práv sťažovateľky, prípadne jej maloletej dcéry s protizákonným rozhodnutím, opatrením, procesným postupom či iným konaním, resp. opomenutím konkrétneho orgánu verejnej moci.

Sťažnosť sťažovateľky v tejto časti neobsahovala údaje, z ktorých by vyplývala možnosť preukázania, po jej prípadnom prijatí na ďalšie konanie, že porušením zákona zo strany konkrétneho orgánu verejnej moci došlo k zásahu do označených základných práv sťažovateľky, proti ktorému nedisponovala žiadnym účinným a dostupným právnym prostriedkom nápravy.

Sťažnosť sťažovateľky preto ústavný súd v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. 7. Z dôvodov uvedených v bode 2. 6 odôvodnenia tohto rozhodnutia sa ústavný súd nezaoberal ani sťažovateľkinou námietkou o diskriminačnej povahe ustanovenia § 12 ods. 4 písm. a) zákona č. 599/2003 Z. z., pretože nie je v jeho právomoci posudzovať

a prípadne vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky priamo v dôsledku znenia konkrétneho ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu v konaní podľa čl. 127 ústavy.

O prípadnom nesúlade všeobecne záväzného právneho predpisu, jeho časti alebo konkrétneho ustanovenia s ústavou, resp. s jej jednotlivými ustanoveniami vrátane ustanovení týkajúcich sa základných práv a slobôd by ústavný súd mohol rozhodovať iba v osobitnom type konania podľa čl. 125 ústavy (Konanie o súlade právnych predpisov), a nie v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy, pričom sťažovateľka nepatrí medzi subjekty aktívne legitimované na iniciovanie konania o súlade právnych predpisov (čl. 130 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 140 ústavy, § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a § 18 ods. 1 zákona o ústavnom súde) (III. ÚS 212/03).

2. 8. Sťažovateľka žiadosťou doručenou ústavnému súdu v prílohe sťažnosti z 8. decembra 2004 požiadala o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 30 a § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, advokáta, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť. V danom prípade však ide z dôvodov uvedených v predchádzajúcich bodoch časti II tohto rozhodnutia o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol a rozhodovanie o žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa ňou ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005